

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 15Saz/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723101431
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Hudec
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2023:0723101431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Hudecom, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, štátny príslušník Irackej republiky, bez cestovného alebo iného dokladu totožnosti, aktuálne umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zast. Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava, IČO: 30798841, Kancelária Komárno, so sídlom Dunajské nábrežie 14, Komárno, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Mobilná jednotka Policajného zboru Bratislava, so sídlom Regrútska 4, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX o zaistení žalobcu, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave rozhodnutie žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX zrušuje.
- II. Správny súd v Bratislave nariaďuje, aby bol žalobca: A. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, štátny príslušník Irackej republiky, bez cestovného alebo iného dokladu totožnosti, aktuálne umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, bezodkladne prepustený zo zaistenia.
- III. Správny súd v Bratislave priznáva žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným rozhodnutím vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou, doručenu súdu dňa 18.12.2023 prostredníctvom žalovaného, sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX (napadnuté rozhodnutie) o jeho zaistení a svojho bezodkladného prepustenia zo zaistenia.
2. Žalobca správnu žalobu odôvodnil tým, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Mal za to, že jeho zaistenie je za momentálneho skutkového stavu neúčelné. Bol toho názoru, že dĺžka doby jeho zaistenia bola stanovená len všeobecne bez dostatočného odôvodnenia použitia zaistenia. Namietal taktiež to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí riadne neodôvodnil neuloženie miernejších opatrení. Uviedol, že z Iraku odišiel aj kvôli bezpečnostnej situácii, pričom z všeobecne dostupných informácií vyplýva, že bezpečnostná situácia v Iraku je aj naďalej na väčšine územia nestabilná. Poukázal aj na stanovisko Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktoré neodporúča slovenským občanom cestovať do Iraku vzhľadom na súčasnú bezpečnostnú situáciu – cesta do Iraku a prípadný pohyb po krajine sú podľa jeho varovania spojené s vysokým rizikom pre bezpečnosť a život.
3. Podaním zo dňa 12.12.2023, ktoré bolo doručené súdu spolu s administratívnym spisom a správnu žalobou, sa žalovaný vyjadril k správnej žalobe tak, že túto navrhoval zamietnuť. Konštatoval, že správna

žaloba pôsobí značne zmätočne, nakoľko je v nej poukazované na zaistenie žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, pričom napadnuté rozhodnutie nemá žiadny súvis s konaním o zaistení žiadateľa o udelenie azylu. Ďalej uviedol, že dostatočne skúmal možnosť uloženia miernejších opatrení, pričom zistil, že žalobca nemá zabezpečené žiadne ubytovanie na území Slovenskej republiky a ani nemá dostatočné finančné prostriedky, ani si ich nevie zabezpečiť – v tejto súvislosti poukázal na príslušné zápisnice o podaní vyjadrenia. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že nemohol žalobcovi uložiť miernejšie opatrenia. Ďalej uviedol, že k uloženiu miernejších opatrení nepristúpil aj preto, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia sa domnieval, že žalobca by nezotrval na určenom mieste a zneužil by inštitút alternatívy zaistenia (hrozí riziko úteku žalobcu do Nemecka). V tejto súvislosti zároveň podotkol, že žalobca je osobou bez dokladu totožnosti, o ktorej nemá žiadne informácie týkajúce sa totožnosti, prípadnej trestnej minulosti a pomerov z ktorých prichádza, pričom tým, že žalobca cestoval viacerými krajinami s vedomím, že sa v nich nachádza neoprávnene je vytvorený odôvodnený predpoklad ďalšieho jeho úteku v prípade jeho ponechania na slobode. Ďalej konštatoval, že v prípade dĺžky doby zaistenia nevyužil maximálnu lehotu zaistenia žalobcu, čím dodržal zásadu primeranosti, pričom zaistenie žalobcu najviac do 21.01.2024 je potrebné na preštudovanie spisového materiálu pracovníkmi Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, ktorí následne budú vykonávať úkony smerujúce k potvrdeniu totožnosti žalobcu spolu s vystavením náhradného cestovného dokladu. Tvrdil, že uvedené úkony je nutné realizovať za súčinnosti príslušných autorít Irackej republiky a tieto úkony budú trvať určitý čas a nie je možné ich urýchliť, nakoľko sú vykonávané autoritami iného štátu. Mal za to, že účelnosť a efektívnosť, a teda reálna možnosť naplnenia účelu zaistenia stále trvá. Konštatoval, že odporúčanie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR necestovať do Irackej republiky je určené pre občanov Slovenskej republiky, pričom mieru rizika pri cestovaní do Irackej republiky nemožno chápať všeobecne a uplatňovať ju na občanov Slovenskej republiky a občanov Irackej republiky rovnako – treba brať do úvahy, že žalobca disponuje osobnou a miestnou znalosťou v danej krajine, na základe čoho sa môže vyvarovať akýmkoľvek stretom s ozbrojenými zločkami, prípadne inému nebezpečenstvu, ktoré v jeho domovskej krajine môže hroziť. Podotkol, že pokiaľ žalobca má skutočnú obavu o svoj život v Irackej republike, mohol požiadať o jednu z foriem medzinárodnej ochrany už v prvej bezpečnej krajine. Poukázal taktiež na to, že žalobca v zápisniciach o podaní vyjadrenia uviedol, že v domovskej krajine je ťažká situácia a nechce sa tam vrátiť, že mu tam nehrozí trest smrti, respektíve neľudské zaobchádzanie, o azyl nikde nežiadal a ani nežiada. Vyslovil taktiež pochybnosť o tom, či žalobca v plnej miere porozumel jednotlivým úkonom zo strany jeho zástupcu, keďže v žiadosti o poskytnutí právnej pomoci nefiguruje žiadne meno tlmočníka potrebného na pretlmočenie jednotlivých dokumentov poskytnutých prostredníctvom jeho zástupcu.

4. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že dňa 21.09.2023 hliadka Krajského dopravného inšpektorátu Bratislava zadržala žalobcu, ktorý bol následne predvedený pred žalovaného. Vykonanými lustráciami v informačných systémoch polície bolo zistené, že žalobca nedisponuje oprávnením k zdržiavaniu sa na území Slovenskej republiky, respektíve schengenského priestoru. Po podaní zákonných poučení za prítomnosti tlmočníka bola so žalobcom spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia, v rámci spísania ktorej bolo žalobcovi oznámené začatie konania vo veci jeho zaistenia. V tejto zápisnici žalobca okrem iného uviedol trasu jeho postupu z domovského štátu do Schengenského priestoru, to že nedisponuje žiadnym dokladom totožnosti, že sa narodil v Turecku, že nechce v SR požiadať o azyl, chce ísť do Nemecka, nemá rodinných príslušníkov na území SR, v Turecku mu nehrozí riziko prenasledovania – odišiel z ekonomických dôvodov, že má pri sebe nejakú hotovosť a mobilný telefón, no nemá žiadny majetok, lebo všetko už predal.

5. Rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný rozhodol podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky na územie Turecka, pričom podľa § 82 ods. 3 písm. b) zákona o pobyte cudzincov uložil žalobcovi zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov Európskej únie na dobu troch rokov a rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný rozhodol o zaistení žalobcu na nevyhnutne potrebný čas, najviac do 21.11.2023 podľa § 88 ods. 1 písm. b) a § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov.

6. Listom zo dňa 20.11.2023 Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZpC“) sa obrátil na žalovaného a požiadal ho o zaujatie stanoviska k ďalšiemu zaisteniu žalobcu. V predmetnej žiadosti ÚPZpC uviedol, že pri vykonaní vstupného pohovoru žalobca uviedol, že nepochádza z Turecka (ako uviedol v prvej zápisnici o podaní vyjadrenia zo dňa 21.09.2023), ale z Iraku.

7. Následne rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný podľa § 62 ods. 2 zákona o správnom konaní s poukazom na § 62 ods. 1 písm. e) zákona o správnom konaní nariadil obnovu

konania vo veci rozhodnutia žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol žalobca z územia Slovenskej republiky administratívne vyhostený.

8. Zároveň rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný podľa § 62 ods. 2 zákona o správnom konaní s poukazom na § 62 ods. 1 písm. e) zákona o správnom konaní nariadil obnovu konania vo veci rozhodnutia žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol žalobca zaistený.

9. Po podaní zákonných poučení za prítomnosti tlmočníka bola so žalobcom opätovne dňa 21.11.2023 spísaná zápisnica o podaní vyjadrenia, v rámci spísania ktorej bolo žalobcovi oznámené začatie konania vo veci jeho zaistenia. V tejto zápisnici žalobca okrem iného uviedol trasu jeho postupu z domovského štátu do Schengenského priestoru, to že nedisponuje žiadnym dokladom totožnosti, že sa narodil v Iraku, že nechce v SR požiadať o azyl, chce ísť do Nemecka, nemá rodinných príslušníkov na území SR, v Iraku mu nehrozí riziko prenasledovania – odišiel z ekonomických dôvodov, že má pri sebe nejakú hotovosť a mobilný telefón, no nemá žiadny majetok, lebo všetko už predal.

10. Rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný rozhodol podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky na územie Irackej republiky, pričom podľa § 82 ods. 3 písm. b) zákona o pobyte cudzincov uložil žalobcovi zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov Európskej únie na dobu troch rokov.

11. Napadnutým rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný rozhodol o zaistení žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia na nevyhnutne potrebný čas, najviac do 21.01.2024 podľa § 88 ods. 1 písm. b) a § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov. Napadnuté rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že počas doby zaistenia sa bude zabezpečovať technicko-personálne zabezpečenie návratu. Bolo v ňom poukázané na to, že po zaistení sa budú vykonávať pracovníkmi ÚPZpC úkony, ktoré spočívajú v preštudovaní spisového materiálu, pričom nosná časť úkonov zo strany ÚPZpC bude venovaná potvrdeniu a zisteniu pravej totožnosti žalobcu spolu s vystavením náhradného cestovného dokladu. Taktiež v ňom bolo konštatované, že uvedené úkony je nutné realizovať za súčinnosti príslušných autorít Tureckej republiky a tieto úkony budú trvať určitý čas a nie je možné ich urýchliť, nakoľko sú vykonávané autoritami iného štátu; následne sa budú zabezpečovať letenky a samotná realizácia letu do krajiny do ktorej je žalobca vyhostený. Záverom v ňom bolo taktiež konštatované, že v prípade žalobcu nie je možné realizovať alternatívny spôsob zaistenia podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, pretože žalobca nespĺňa podmienky, za ktorých by mu mohli byť uložené povinnosti podľa označeného zákonného ustanovenia.

Relevantné právne predpisy

12. Podľa § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

13. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny

a) v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1, ak

1. existuje riziko jeho úteku, alebo

2. štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy výkonu jeho administratívneho vyhostenia,

b) na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia,

c) na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku, alebo

d) na účel jeho vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy, 78) ak neoprávnenne prekročil vonkajšiu hranicu alebo má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt.

14. Podľa § 88 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

15. Podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

16. Podľa § 221 ods. 1 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený.

17. Podľa § 229 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

18. Podľa § 230 ods. 1 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 1, rozsudkom podľa povahy veci

a) zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia,

b) uloží žalobcovi po vykonanom dokazovaní miernejšie donucovacie opatrenie podľa osobitného predpisu, ktorým sa v plnom rozsahu nahrádza napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, a nariadi žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia (plná jurisdikcia),

c) zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia, ak obsahovalo odstrániteľné vady, a vec vráti na ďalšie konanie žalovanému, d) určí, že napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia bolo nezákonné.

19. Podľa § 89 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

a) hlásenia pobytu alebo

b) zložiť peňažnú záruku.

20. Podľa § 89 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, o druhu a spôsobe uloženia povinnosti podľa odseku 1 rozhoduje policajný útvar, pričom prihliada na osobu štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia. Povinnosť podľa odseku 1 však nemožno uložiť, ak ide o konanie vo veci administratívneho vyhostenia z dôvodu podľa § 82 ods. 2 písm. a) alebo písm. b).

21. Podľa § 89 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6; to neplatí, ak ide o žiadateľa o azyl. O uložení povinnosti podľa odseku 1 môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

Posúdenie veci správnym súdom

22. Správny súd v Bratislave ako súd vecne, miestne a kauzálny príslušný [§ 10, §13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP] v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj administratívne konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, a podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná. O žalobe rozhodol podľa § 228 SSP na pojednávaní uskutočnenom dňa 29. decembra 2023 bez prítomnosti účastníkov konania, za dodržania podmienok podľa § 114 SSP. Účastníci konania súhlasili s prejednaním veci bez ich prítomnosti.

23. Správny súd podľa § 119 SSP vychádzal zo skutkového stavu zisteného žalovaným, ktorý je zosumarizovaný vyššie, pričom nezistil žiadne relevantné dôvody na jeho doplnenie.

24. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného z XX. XXXXXXXX XXXX č. C./XXXX-XX o zaistení žalobcu najviac do XX. XXXXXXXX XXXX na účel výkonu administratívneho vyhostenia.

25. Úvodom správny súd uvádza, že podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné. Jedná sa o kumulatívne podmienky a preto musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody navrhovateľa.

26. Vyššie uvedené požiadavky pre zaistenie cudzincov, t. j. účelnosť a efektívnosť, musia byť splnené nielen v čase vydania rozhodnutia o zaistení, ale aj počas celej doby trvania zaistenia, čomu zodpovedá aj povinnosť žalovaného vyjadrená v § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

27. Žalobca sa v konaní domáha bezodkladného prepustenia zo zaistenia uloženého mu rozhodnutím žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX a zrušenia tohto rozhodnutia. Jednou z námietok žalobcu v konaní je, že zaistenie je za momentálneho skutkového stavu neúčelné.

28. Po preštudovaní si priloženého administratívneho spisu žalovaného, správny súd konštatuje, že je potrebné žalobe žalobcu vyhovieť a to v plnom rozsahu. Žalobca bol zadržaný hliadkou Krajského dopravného inšpektorátu Bratislava dňa XX.XX.XXXX, pričom ešte v ten deň bol zároveň žalovaným zaistený rozhodnutím č. C.- D./XXXX-XX, rovnako ako v prejednávanom prípade na účely výkonu administratívneho vyhostenia. Po rozhodnutí o obnove konania z 21.11.2023 bol žalobca opätovne zaistený a to napadnutým rozhodnutím (č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX). Teda žalobca je žalovaným postihnutý na osobnej slobode prakticky nepretržite od XX.XX.XXXX, keď bolo prvý raz v jeho prípade rozhodnuté o zaistení.

29. Správny súd poukazuje na to, že už počas prvých mesiacov zaistenia musí konajúci orgán verejnej správy robiť reálne a nie iba iluzórne úkony smerujúce ku výkonu administratívneho vyhostenia. V nadväznosti na uvedené a vzhľadom na predložený obsah administratívneho spisu správny súd konštatuje, že žalovaný od vydania napadnutého rozhodnutia do predloženia prejednáwanej správnej žaloby správneho súdu dňa 18.12.2023 vo veci nepreukázal vykonanie ani jedného jediného úkonu za účelom výkonu administratívneho vyhostenia žalobcu v zmysle § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, pričom v napadnutom rozhodnutí, to bol práve dôvod podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, ktorý žalovaný uviedol ako dôvod pre ktorý žalobcu zaisťuje – postihuje ho na osobnej slobode.

30. Pokiaľ teda bol žalobca zaistený na základe napadnutého rozhodnutia a do dnešného dňa 29.12.2023 nie je možné u žalovaného vzhľadom na reálne vykonanie žiadneho úkonu, ktorý by smeroval k výkonu administratívneho vyhostenia (dôvod zaistenia žalobcu), je možné uzavrieť, že zaistenie žalobcu je neúčelné. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z., je žalovaný povinný skúmať po celý čas trvania zaistenia či trvá aj jeho účel. V danom prípade v zmysle rozhodnutia o vyhostení žalobcu, má byť účelom výkon vyhostenia žalobcu do Irackej republiky, avšak z priloženého administratívneho spisu nevyplývajú žiadne úkony, ktoré by preukazovali, že žalovaný za doterajšiu dobu zaistenia je aktívny a zabezpečuje výkon administratívneho vyhostenia, pričom v zaistení na základe žalobou napadnutého rozhodnutia je žalobca už vyše mesiaca a celkovo v zaistení spolu s rozhodnutím č. C./XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX vyše 3 mesiacov. Uvedená doba je podľa správneho súdu nesporne už viac než dostatočne dlhá doba na to, aby žalovaný vykonal aspoň niektoré úkony smerujúce k výkonu vyhostenia. V administratívnom spise sa však nenachádzajú žiadne listiny preukazujúce, či už dopyty žalovaného do krajiny pôvodu ohľadne prijatia žalobcu alebo preukazujúce zabezpečovanie náhradného cestovného dokladu pre žalobcu. Inými slovami, žalovaný obmedzil osobnú slobodu žalobcu síce na podklade formálne existujúceho rozhodnutia o jeho vyhostení, avšak po celú doterajšiu dobu tohto obmedzenia jeho osobnej slobody, sa žalovaný vôbec nezaoberal či je toto zaistenie účelným a teda vykonateľným a teda potrebným. Správny súd ďalej má za to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí na strane 4 síce uvádza (stroho a veľmi všeobecne), ktoré úkony bude vykonávať za účelom vykonania administratívneho vyhostenia žalobcu ale následne reálnu realizáciu týchto úkonov žiadnym spôsobom nepreukazuje. Zároveň neušlo pozornosti správneho súdu ani to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí uvádza, že „Uvedené úkony je nutné realizovať za súčinnosti príslušných autorít Tureckej republiky...“, pričom žalobca má byť vyhostený do Irackej republiky a nie do Tureckej republiky.

31. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti je teda možné konštatovať, že administratívny spis žalovaného neobsahuje žiadne podklady, na základe ktorých by bolo možné hodnotiť účelnosť a efektívnosť zaistenia žalobcu, keďže dokumentuje iba skutkový stav veci ku dňu vydania napadnutého

rozhodnutia a ani vyjadrenie žalovaného k žalobe neobsahuje žiadne nové informácie o aktivite žalovaného a ďalších zainteresovaných orgánov (napr. vyjadrenie orgánov domovskej krajiny žalobcu) po vydaní napadnutého rozhodnutia. V napadnutom rozhodnutí je síce obsiahnutá identifikácia úkonov, ktoré je v prípade žalobcu potrebné vykonať, avšak z obsahu administratívneho spisu nebola preukázaná realizácia ani len jedného z nich. V konaní správny súd posudzuje správnu žalobu v čase, keď je žalobca v zaistení už prakticky viac ako tri mesiace (s prihliadnutím aj na dobu pôvodného zaistenia žalobcu odo dňa 21.09.2023), pričom v takomto pokročilom štádiu pobytu v zaistení, je pre posúdenie účelnosti a efektívnosti zaistenia nevyhnutné hodnotiť doposiaľ vykonané kroky žalovaného smerujúce k naplneniu tohto účelu (v tejto súvislosti správny súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že žalovaný nepreukázal reálne vykonanie úkonov ani počas obdobia prvotného zaistenia žalobcu od 21.09.2023). V aktuálnom konaní teda zistená pasivita žalovaného preto viedla správny súd k záveru o tom, že ďalšie zotrvanie žalobcu v zaistení by nebolo legitímne zdôvodnené a vykazovalo by znaky samoučelnosti, pričom samotné napadnuté rozhodnutie nemá oporu v administratívnom spise.

32. Pokiaľ žalovaný teda v napadnutom rozhodnutí aspoň exemplifikatívne vymedzil úkony, ktoré sú mu z jeho praxe známe a vie, že tieto úkony sú potrebné na zabezpečenie vykonania administratívneho vyhostenia, nie je možné tolerovať, ak podľa nich následne (bez ďalšieho zdôvodnenia) nepostupuje. Pokiaľ bol žalobca zaistený na účely administratívneho vyhostenia, a to sa v dôsledku nečinnosti žalovaného odďaľuje až do stavu, že jeho skutočný výkon je v nedohľadne, nemožno považovať zaistenie za napíňajúce účel, ktorý žalovaný sám stanovil.

33. Správny súd v týchto súvislostiach považuje za potrebné poukázať aj na bod 37 rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2023 sp. zn. 2 Sak/7/2023, ako aj na bod 37 rozsudku Najvyššieho správneho súdu z 31. júla 2023 sp. zn. 2 Sak/8/2023.

34. S ohľadom na uvedené dospel správny súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie nemá oporu v administratívnom spise predloženom žalovaným, a teda skutkové zistenia v podobe vykonaných úkonov smerujúcich k administratívne vyhosteniu žalobcu z neho nevyplývajú, v dôsledku čoho toto rozhodnutie podľa § 191 ods. 1 písm. f) SSP v spojení s postupom podľa § 230 ods. 1 písm. a) zrušuje a nariaďuje žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

35. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd na základe § 175 ods. 1 v spojení s § 167 SSP s poukazom na výsledok konania a žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal právo na ich náhradu v plnom rozsahu. O ich výške rozhodne podľa § 175 ods. 2 SSP po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote sedem dní od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave (§ 443 ods. 2 SSP).

Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Rozsudok správneho súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia [§ 446 ods. 2 písm. d) SSP].

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti vo veciach zaistenia nemusí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 2 písm. b) SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa nemusia byť spísané advokátom.